

**УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ "ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО: (П.)
(Д-Р ИВАН ИВАНОВ)**

(Дата на утвърждаване: 17.02.2022 г.)

У К А З А Н И Я

за прилагане на схема на държавна помощ „Помощ за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците” през 2022 година

1. Правно основание

- 1.1. Част II, Раздел 1.1.5.2 (Помощ за задължения за хуманно отношение към животните) от Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014-2020 – (насоките), параграф 232, 233, 234 „а“, „б“, 235, 236 и при спазване изискванията на параграф 237 и 240;
- 1.2. Чл. 12, ал. 1, т. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители;
- 1.3. Решение на Управителния съвет (УС) на ДФ „Земеделие“, Протокол № 188 от 03.02.2022 г.
- 1.4. Чл. 137 от Закон за ветеринарномедицинската дейност;
- 1.5. Наредба № 25 от 2005 г. за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на кокошки носачки (обн., ДВ, бр. 42 от 23.05.2006 г.);
- 1.6. Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (Приложение № 7, Приложение № 8 и Приложение № 9) (обн., ДВ, бр. 41 от 19.05.2006 г.);
- 1.7. Наредба № 26 от 2008 г. за определяне на минимални изисквания за хуманно отношение при отглеждането на бройлери (обн., ДВ, бр. 72 от 15.08.2008 г.)
- 1.8. Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 година, относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97;
- 1.9. Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския Парламент и на Съвета от 9 март 2016 година за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазване на животните;
- 1.10. Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския Парламент и на Съвета от 15 март 2017 година относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазване на животните и хуманно отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита.

2. Цел на помощта

Подкрепя на земеделски стопани за реализиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към животните в сектор „Птицевъдство“.

3. Предоставяне на помощта

Помощта се предоставя годишно за покриване на допълнителни разходи или пропуснати доходи, свързани с изпълнение на доброволни ангажименти, поети за най-малко 5 години. Помощта обхваща само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013 година и други приложими задължителни изисквания, установени от националното законодателство. Средствата по помощта ще се изплащат годишно при спазване на изискванията на чл. 33 (Хуманно отношение към животните) на Регламент (ЕС) № 1305/2013, Приложение II.

4. Ползватели на помощта

Помощта се предоставя на земеделски стопани – птицевъди, които се ангажират да прилагат една или повече от мерките, посочени в т. 8 от настоящите указания за период от най-малко 5 години и отговарят на следните условия:

- ❖ Да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители;
- ❖ По смисъла на т. 25 и т. 35 от насоките, помощ по т.1.1.5.2 (Помощ за задължения за хуманно отношение към животните) ще се предоставя на големи предприятия и микро, малки и средни предприятия¹, ангажирани в първичното производство на селскостопанска продукция;
- ❖ По смисъла на т. 232 от насоките и чл. 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, помощ ще се изплаща за активни земеделски стопани, като за целта се изисква актуална регистрация като земеделски стопанин (съгласно съображение № 61 на Решение на ЕК за одобрение на схемата SA.47026 (2016/N), изменена с Решение на ЕК от 18 март 2019 г. и регистрирана под номер SA.53443 (2019/N));
- ❖ Да не са предприятия в затруднение по смисъла на т. 35 от Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014-2020²;
- ❖ Да нямат изискуеми и ликвидни задължения към ДФ „Земеделие“;
- ❖ Стопанисваните от тях животновъдни обекти да:
  - са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
  - отговарят на изискванията на от Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.
- ❖ Броят на отглежданите птици да не надвишава еднократният капацитет на обекта.
- ❖ Земеделски стопани птицевъди получават авансово плащане при отглеждане на птици когато 50 % от приходите им за предходните две финансови години са от реализирани продажби от птицевъдство, отговарящи на КИД. За всички останали, плащане се извършва през следващата година, след представяне отчетните документи за брой отгледани птици и за изпълнени ангажименти по мерките, за които са подали заявление.
- ❖ Средствата се предоставят само за един оборот годишно, при доказана реализация на минимум три оборота за бройлери и два при патици за година, като за целта представя фактури и документ за извършено плащане. При недоказване на реализация помощта, в т.ч. авансовото плащане става изискуема.

¹ Категорията МСП обхваща микро, малки и средни предприятия, които изпълняват критериите, посочени в чл. 2 от Приложение I към Регламент (ЕС) № 702/2014 на Комисията. Микро, малки и средни предприятия обхваща предприятията, в които работят по-малко от 250 души, чийто годишен оборот не надхвърля 50 млн. евро и/или чието годишно балансово число не надхвърля 43 млн. евро.” Голямо предприятие означава предприятие, което не изпълнява критериите, определени в чл. 2 от Приложение I към Регламент (ЕС) №702/2014 на Комисията.

² „предприятие в затруднено положение“ означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от записания акционерен капитал е изразходван поради натрупани загуби. Такъв е случаят, когато приспадането на натрупаните загуби от резервите (и всички други елементи, които по принцип се считат за част от собствения капитал на дружеството) води до отрицателен кумулативен резултат, който надвишава половината от записания акционерен капитал. За целите на тази разпоредба „дружество с ограничена отговорност“ се отнася по-специално до видовете дружества, посочени в приложение I към Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, а понятието „акционерен капитал“ включва, когато е приложимо, премии от акции;

б) в случай на дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството (различно от МСП, което съществува от по-малко от три години), когато повече от половината от капитала му, посочен в баланса на дружеството, е изразходван поради натрупани загуби. За целите на настоящата разпоредба „дружество, при което поне част от членовете носят неограничена отговорност за дълговете на дружеството“ се отнася по-специално до видовете дружества, упоменати в приложение II към Директива 2013/34/ЕС;

в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на националното право, за да бъде подложено на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

д) в случай на предприятие, което не е МСП и през последните две години:

и) съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5; както и

ii) съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

❖ Помощта се предоставя за съответния период на отглеждане, според вида и категорията птици, през годината.

5. Дата на привеждане в действие:

Дата на въвеждане на схемата и продължителност на прилагане – помощта се прилага след постановяване на положително решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи.

Период на приложение на помощта - до 31.12.2022 г.

6. Максимален интензитет на помощта:

Съгласно параграф 40 от Насоките и чл. 33 (Хуманно отношение към животните) на Регламент (ЕС) № 1305/2013, Приложение II, максималният размер на помощта може да бъде до 500 евро на животинска единица на година. По видове животни, помощта е както следва:

- ❖ Кокошки – носачки (от 16-та до 78-ма седмица) – 88,01 евро на животинска единица;
- ❖ Родители от всички видове (от 18-та до 60-та седмица) – 181,53 евро на животинска единица;
- ❖ Бройлери един оборот – 17,38 евро на животинска единица;
- ❖ Пуйки за угояване – 29,65 евро на животинска единица;
- ❖ Гъски - 29,65 евро на животинска единица;
- ❖ Патици един оборот (до 12-та седмица - 84 дни) – 26,58 евро на животинска единица.

7. Бюджет на помощта.

7.1. Размерът на помощта за всяка година се определя с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие”.

7.2. Размерът на помощта за 2022 г. е **35 000 000 лв.**

7.3. През 2022 г. се изплаща помощта и на земеделски стопани-птицевъдци, не получили авансово плащане през 2021 г. и изпълняващи мерките по подадените заявления от 2021 г. Средствата за изплащане са за сметка на финансовия ресурс по т. 7.2. от настоящите указания.

8. Приемливи разходи по мерки. Стандартните животновъдни практики, които се прилагат в сектора на птицевъдството са съобразени изцяло с действащите разпоредби на националното законодателство в областта на хуманното отношение при отглеждане на птици, като се прилагат мерки, които надхвърлят гореспоменатото законодателство, както следва:

Мярка А. Използване на фуражи, съдържащи деоксиниваленол не повече от 2,5 мг/кг

Мярката е насочена към намаляване вредното въздействие на деоксиниваленола върху здравето, имунитета и общото състояние на домашните птици, които от всички животни, които човек отглежда за храна, заедно със свинете, са най-силно изложени на неговото влияние, поради зърнената си диета. Отчитайки този факт животновъдите полагат допълнителни грижи във връзка със съхранението на зърното, съхранението и производството на фуражи.

Ниво на деоксиниваленол не повече от 2,5 мг/кг фураж птицевъдите постигат чрез полагане на допълнителни грижи свързани с извършване на лабораторен контрол на произведените и закупени фуражи, както и чрез правилното съхранение на зърното и фуражите, използвани при изхранване.

Осъществяването на тези дейности е доброволно поет ангажимент от стопаните за гарантиране на здравето и благосъстоянието на птиците.

Контролът по мярката се извършва на база минимум четири лабораторни анализи на фуража (издадени на името на бенефициера и извършени през различни месеци в

годината), за доказване на нивото на деоксиниваленол (не повече от 2,5 мг/кг). В зависимост от начина на съхранение на зърното и фуража земеделските стопани поддържат дневник за отбелязване на температурата в сградата (не по-ниска от 5°C); доказват закупени и поставени репелентни и инсектицидни приспособления за унищожаване на насекоми и на адсорбенти.

Мярка Б. Осигуряване на свободна подова площ не по-малка от 10% над задължителния стандарт (изменение с Решение на УС, Протокол № 141/2019 г.)

Изпълнението на тази мярка изисква броят на отглежданите птици да бъде по-малък от максимално допустимия в нормативната база, чрез което ще се осигури повече площ и по-благоприятни условия при отглеждането им.

Мярката се прилага при **родители**. За кандидатстване по мярката са допустими птицевъди, които поемат доброволен ангажимент да увеличат площта на родител с 10% над заложената площ (**отделно за всяка сграда в обекта както и за общия капацитет по удостоверението за регистрация на животновъден обект на бенефициера**) в Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (Приложение № 7 към чл. 14, ал. 1, т. 2, Приложение № 8 към чл. 14, ал. 1, т. 4 и Приложение № 9 към чл. 14, ал. 1, т. 5). Съгласно наредбата максимално допустимата гъстотата в помещенията е (стандартна площ), както следва:

- 7 броя родители от месодаен тип на м² или 0.142857 м²/птица
- 9 броя родители от яйценосен тип на м² или 0,11 м²/птица
- 5 броя родители пуйки на м² при отглеждане на скаргов под или 0,20 м²/ птица
- 2,2 броя родители пуйки на м² при подово отглеждане или 0,45 м²/птица
- 5 броя родители патици на м² или 0,20 м²/ птица
- 2,5 броя родители гъски на м² или 0,40 м²/ птица

Увеличаването на площта с 10% води до осигуряване на площ според вида, направлението на родителите и метода на отглеждане, както следва:

- за родители – кокоши вид от месодаен тип 0.157143 м²/птица;
- за родители – кокоши вид от яйценосен тип 0,12 м²/птица;
- за родители пуйки - подово отглеждане 0,49 м²/птица;
- за родители пуйки - отглеждане на скаргов под 0,22 м²/птица;
- за родители патици 0,22 м²/птица;
- за родители гъски 0,44 м²/птица.

Изчисляването на допустимият брой птици се извършва по следния алгоритъм:

К х СП/м² = РП/м² и

РП/м² ÷ УП/м² = Брой допустими птици

Където:

Капацитет (К): взема се капацитета на съответния вид и метод на отглеждане при пуйки от Удостоверението по чл. 137 на ЗВД.

Стандартна площ/м² (СП): площта на птица, съгласно Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти - Приложения №№ 7,8 и 9.

Реална площ/м² (РП): получена площ на обекта, при спазване изискванията за хуманно отглеждане.

Увеличена площ/м² (УП): Увеличаването на площта с 10% от посочената по Наредба № 44 за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.

Брой допустими птици: максимален брой допустими за кандидатстване, който е получен при спазване условието за осигуряване 10 % повече площ.

При клетъчно отглеждане на родители осигуряването на свободна подова площ не по-малка от 10% се доказва чрез площта на клетката.

Контролът по тази мярка се извършва на база съвместна проверка на място от ДФЗ и Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), чрез попълване на контролен лист с данни за площта на сградата/клетката и брой птици, отглеждани в тях.

Мярка В. Подобряване на условията за хуманно отношение към птиците по време на транспорт (само за доставки до кланицата).

Условията за хуманно отношение към птиците по време на транспортиране са заложи в Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета, В приложение I, буква Д „Плътност при транспортиране на птици в контейнери“ е посочена гъстотата, която се прилага при транспортиране.

Изпълнението на тази мярка има за цел да предостави на птиците повече комфорт, чрез осигуряване на **30 % допълнителна площ** по време на транспортирането им от животновъдния обект до кланицата.

Целта е създаване на допълнителен комфорт и надвишаване на заложените в законодателството параметри за плътност при транспортиране на птиците в контейнери.

Мярката ще се прилага при видовете и категории птици, при които е приключил периодът на угояване, според технологията на отглеждане и периода на използване на птиците.

Поемането на доброволен ангажимент за подобряване на условията по време на транспорт се осъществява чрез осигуряване на **30 % допълнителна площ**, която ще бъде със следната минимална площ според новите изисквания за транспортиране:

- 208 см²/кг за кокошки носачки, бройлери;
- 150 см²/кг за родители от всички видове и патици;
- 137 см² /кг за гъски и пуйки;

Осигуряването на цитираната по-голяма площ при превоз на птици до кланицата се реализира чрез използване на специализиран транспорт, който независимо от сезона и температурните колебания, осигурява оптимален микроклимат, гарантиращ благосъстоянието на птиците.

Контролът по мярката ще се извършва от БАБХ на база:

1. Ветеринарномедицински свидетелства за придвижване на животните за клане, с попълнени реквизити;
2. Лиценз на превозвача удостоверяващ, че превозвачът разполага с подходящо за птици транспортно средство. Номера на лиценза се попълва във Ветеринарномедицинското свидетелство за придвижване на животните за клане;
3. Копие от сертификат за превоз на животни за продължителни пътувания или копие от протокол за одобрение на транспортното средство за превоз на животни за кратки пътувания за съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1/2005 г. на Съвета, с указан капацитет за птици се прилага към Ветеринарномедицинското свидетелство за придвижване на животните за клане;
4. Контролна карта за хуманно отношение при приемане, разтоварване, зашеметяване и предкланичен преглед на птици (обр. БАБХ 137) за извършена проверка от официален ветеринарен лекар в кланицата за спазване правилата за хуманно отношение към животните по време на транспорт, съгласно Регламент (ЕО) № 1/2005 г. на Съвета, **за всяко конкретно транспортиране (курс) на птиците до кланицата и удостоверяваща броя натоварени птици, средно тегло в кг, осигурена площ на транспортиране в см².**

Допустимият брой птици за подпомагане са тези, за които е спазено условието по мярката, на база вид и брой птици по ВМС и **фактура**, с посочен **брой на заклани птици**.

Мярка Г. Намаляване емисиите на амоняк с 30 % (гарантиране на концентрация на NH₃ до 14 ppm), чрез добавяне в постелята на силикатни минерали (перлит, алуминосиликати – каолин, бентонит, зеолит (клиноптилолит) и др.)“.

Мярката се **прилага само при бройлери** и цели намаляване на нивото на емисиите NH₃ и други нежелани газове. Високите концентрации на тези газове оказват негативно влияние върху благосъстоянието на бройлерите и причиняват редица увреждания на здравето им.

За постигане на такива стойности на NH₃ (до 14 ppm) птицевъдите правят допълнителни разходи, като в същото време намаляват нежеланите емисии и в околната среда. Контролът по мярката ще се извършва на база ежедневно отчитане от страна на бенефициера на нивото на амониак (NH₃), което се удостоверява чрез запис в дневник. Официалните ветеринарни лекари към БАБХ, при извършването на официалния контрол проверяват наличните записи (за всяка сграда) и измерват нивата на NH₃ с наличните в животновъдния обект уреди, в деня на проверката. Контролът включва допълнително и представяне на документи (фактури), доказващи закупуването на алуминосиликати или зеолити (силикатни минерали), както и дневник с отразен период (в дни или месеци) за прилагане. Вложеното количество силикатни материали трябва да бъде достатъчно, за да осигури концентрацията на NH₃ до 14 ppm.

Помощта за мерките, е както следва в лева/животинска единица, според вида на птиците:

Мярка	Видове птици					
	кокошки-носачки (0,014 ЖЕ)	родители (0,03 ЖЕ)	бройлери (0,03 ЖЕ)	Пуйки (0,03 ЖЕ)	гъски (0,03 ЖЕ)	патици (0,03 ЖЕ)
А)	160	162,40	23	40	40	40
Б)		180,65				
В)	12,14	11,99	5,67	18	18	11,99
Г)			5,33			
Всичко	172,14	355,04	34	58	58	51,99

Помощта, изчислена като дневна единична ставка в лева (на база 365 дни) по видове и категории птици е както следва:

Мерки	Видове птици (за ЖЕ)											
	кокошки носачки		родители		бройлери		пуйки		гъски		патици	
	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден	за 365 дни	за 1 ден
А	160	0.44	162,40	0.44	23	0.06	40	0.11	40	0.11	40	0.11
Б	-	-	180,65	0.49	-	-	-	-	-	-	-	-
В	12,14	0.03	11,99	0.03	5,67	0.02	18	0.05	18	0.05	11,99	0.03
Г	-	-	-	-	5,33	0.01	-	-	-	-	-	-
Общо лв.:	172,14	0.47	355,04	0.97	34	0.09	58	0.16	58	0.16	51,99	0.14

Помощта по същите мерки, изразена в евро/животинска единица, е както следва: (1 евро=1, 95583 лева):

Мярка	Видове птици					
	кокошки-носачки (0,014 ЖЕ)	родители (0,03 ЖЕ)	бройлери (0,03 ЖЕ)	Пуйки (0,03 ЖЕ)	гъски (0,03 ЖЕ)	патици (0,03 ЖЕ)
А)	81,80	83,03	11,76	20,45	20,45	20,45
Б)		92,37				
В)	6,21	6,13	2,90	9,20	9,20	6,13
Г)			2,72			
Всичко	88,01	181,53	17,38	29,65	29,65	26,58

9. Срокове:

9.1. Прием на заявления: **22 февруари до 11 март 2022 г.**

9.2. Изплащане на помощта: **от 22 март 2022 г.**

10. Начин на предоставяне и изплащане на помощта

10.1. За всяко кандидатстване, земеделският стопанин подава заявление за подпомагане, в което отбелязва мерките, за които ще кандидатства и съпътстващи документи в отдел „ПСМП“ към ОД „Земеделие“ по постоянен адрес на физическото лице или едноличния търговец (*при кандидатстване на ФЛ или ЕТ*) и по седалището на юридическото лице (*при кандидатстване на ЮЛ*). Отдел „ПСМП“ извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението и изчислява размера на подпомагането.

10.2. ДФ „Земеделие“ обобщава информацията от подадените заявления и следи общият размер на помощта да не превиши определения с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ максимален годишен бюджет.

Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на определения годишен бюджет, се определя коефициент на редукция, с който се преизчислява размерът на помощта на всеки заявител.

10.3. ДФ „Земеделие“ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

ДФ „Земеделие“ сключва договор с бенефициера за изпълнение на 5-годишния ангажимент. При следващи кандидатствания ДФЗ информира бенефициера, като изпраща уведомително писмо за извършено плащане.

10.4. Бенефициери, които имат текущи задължения по получени през периода 2008-2012 г. кредити в сектор „Животновъдство“ от ДФ „Земеделие“, **погасяват суми в размер на 20 % от размера на задължението си (главница и дължима лихва, изчислена към 26.11.2021 г.)**. Погашението се извършва чрез прихващане от оторизираната сума по настоящата схема за държавна помощ.

11. Документи за кандидатстване по помощта:

а/ Заявление, генерирано от системата на ДФ „Земеделие“, в което кандидатът отбелязва мерките, за които ще кандидатства и декларира следните данни:

- Брой заявени птици според еднократния капацитет на обекта;
- ЕИК (за ЕТ и ЮЛ);
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;
- Не е предприятие в затруднение на т. 35 от Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014-2020;

Големите предприятия трябва да опишат варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта, чрез който доказват, че при поемане на ангажимент по мерките със собствени средства, разходите от тяхното прилагане ще доведе до финансова тежест за предприятието и ще го направи неконкурентноспособно, което налага необходимостта от държавна подкрепа. За целта големите предприятия представят документи, в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий.

Удостоверяването за голямо предприятие се извършва на базата на подадена декларация в свободен текст, с която предприятието се самоопределя като голямо.

Голямо предприятие означава предприятие, което не изпълнява критериите, определени в чл. 2 от Приложение I към Регламент (ЕС) №702/2014 на Комисията.

б/ извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо актуална регистрация за земеделски стопанин (изготвя се служебно след проверка от служител на съответната ОД на ДФ „Земеделие“);

в/ Удостоверение за регистрация на животновъдния обект по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност;

г/ Удостоверение за регистрация на животновъдния обект по реда на чл. 15 от Закона за животновъдството (изисква се за родители от всички видове);

- д/ Контролен лист от извършена проверка от БАБХ, издаден през 2022 г., който показва, че са изпълнени всички задължителни стандарти за хуманно отношение към птиците. **Контролният лист се издава при наличие на птици в обекта;**
- е/ Извлечение от Интегрираната система за администриране и контрол на база информация от Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти на БАБХ за регистрация на обекта;
- ж/ Справка (*по образец*) за броя птици за подпомагане по държавна помощ „Помощ за реализирането на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците” по видове и категории и период на отглеждане;
- з/ Данъчни декларации за предходни две години, с посочен Код на икономическа дейност (КИД) **0147** и/или справка от Национален статистически институт, удостоверяваща КИД на основна икономическа дейност 01.47 "Отглеждане на домашни птици" (*изисква се за бенефициерите, кандидатстващи за авансово плащане, за доказване, че през предходните две финансови години, 50 % от приходите са от реализирани продажби от птицевъдство*);
- и/ Копие на договор за покупка на броя птици по видове, с които бенефициера кандидатства за подпомагане. В случай на затворен цикъл на производство бенефициерът представя декларация за произход на броя птици от собствен животновъден обект.
- к/ **Декларация по образец (за бенефициерите по т. 10.4.);**
- л/ Удостоверение за актуална банкова сметка, по която ще бъде преведена сумата;
- м) Пълномощно по образец (нотариално заверено), в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице.

11.1. Специфични документи:

- 11.1.1.** Копие на ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на закупени и/или продадени (*реализирани*) птици (*за мерки А, Б, В и Г*);
- 11.1.2.** Копие от сертификат за вътреобщностна търговия генериран от системата Трејси (*в случай на закупени птици от държава-членка на ЕС.*)
- 11.1.3.** Копие от фактура и документ за извършено плащане (банково бордеро/извлечение от банка) за закупени птици (*за мерки А, Б, В и Г.*);
- 11.1.4.** Копие от фактура/протокол и документ за извършено плащане за продадени (*реализирани*) птици (*за мерки А, Б, В и Г*).
- 11.1.5.** Копие от „Удостоверение за вписване в списъка на производителите, които извършват директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход до краен потребител или местни обекти за търговия на дребно”, съгласно Наредба № 26/14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход. Документи, доказващи реализация на птици, в рамките на допустимия брой, съгласно цитираната Наредба. (*за мерки А, Б, Г*).
- 11.1.6.** Вътрешен документ, в случай на придвижване на птици на един и същ собственик в рамките на животновъдните му обекти (*за мерки А, Б, В, Г*);
- 11.1.7.** Копие от обобщен документ за отразяване на отпада и копие на обобщен документ за отразяване на смъртността при птиците за съответната партида;
- 11.1.8.** Документи, издадени на името на кандидата, доказващи извършени лабораторни анализи на фуража от акредитирана лаборатория за ниво на деоксиниваленол (*за мярка А*). **Лабораторните анализи са минимум четири за годината.** Наличие на попълнен дневник за температурата (*представя се при проверката на място*), където се съхранява зърното/фуража извън силоза (*в плоския склад*), не по-ниска от 5°C (*при съхранение на зърното/фуража извън силози за повече от 10 дни.*); копие от фактури за закупени и репелентни и инсектицидни приспособления;
- 11.1.9.** Контролен лист с данни за площ сградите/клетката и брой птици, отглеждани в сградите/клетките. (*образец ЗХОЖ – 134*) (*за мярка Б*);
- 11.1.10.** Ветеринарномедицински свидетелства за придвижване на животните за клане (*за мярка В*). **В случай на клане в друга държава членка или трета страна, се представя „Копие от сертификат за вътреобщностна търговия генериран от системата Трејсис“ с отразена заверка на мястото на пристигане или „Копие от двустранно договорен**

Здравен сертификат за износ на живи птици за клане в трета страна“ и документ удостоверяващ извършването на клането в третата страна (допълване м. юни 2021 г.);

11.1.11. Копие на лиценз на превозвача (за мярка В). При клане в друга държава задължително се представя „Копие на лиценз за превоз на животни за продължителни пътувания“ (допълване м. юни 2021 г.);

11.1.12. Копие на сертификат за превоз на животни за продължителни пътувания (задължително се представя при транспортиране до държава членка на ЕС или трета страна) или протокол за одобрение на транспортното средство за превоз на животни за кратки пътувания (за мярка В). Задължително се представя „Копие на сертификат за превоз на животни за продължителни пътувания“ за всяко транспортно средство, с което е извършен транспорт до кланица в друга държава членка или трета страна (допълване м. юни 2021 г.);

11.1.13. Контролна карта за хуманно отношение при приемане, разтоварване, зашеметяване и предкланичен преглед на птици за извършена проверка от официален ветеринарен лекар в кланицата удостоверяващ броя натоварени птици, средно тегло в кг, осигурена площ на транспортиране в см² (за мярка В);

11.1.14. Контролен лист (образец ЗХОЖ – 100) за извършена проверка от официален ветеринарен лекар, на мястото на товарене, удостоверяващ спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 година, относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97. (за мярка В). Представя се еднократно за превозно средство за година **при клане в страната.** (допълване м. юни 2021 г.). При клане в друга държава, за всяко транспортиране се представя Контролен лист (образец ЗХОЖ – 100) за извършена проверка от официален ветеринарен лекар, на мястото на товарене, удостоверяващ спазване на изискванията на Регламент № 1/2005 г. на Съвета. Контролът се извършва по критерии за продължителност над 8 часа, като в Контролния лист (образец ЗХОЖ – 100) в т. 4.1.11 в колона „Коментари“ се отразява осигуряването на 30 % допълнителна площ за транспортиране, както следва:

- 208 см²/кг за кокошки носачки, бройлери;
- 150 см²/кг за родители от всички видове и патици;
- 137 см²/кг за гъски и пуйки;

11.1.15. Документи (фактури), доказващи закупуването на алуминосиликати или зеолити (силикатни минерали), дневник за прилагането им и дневник за отчитане на нивата на амоняк (за мярка Г),

11.1.16. Контролен лист от извършена съвместна проверка от БАБХ и ДФЗ (до 28.02. на годината, следваща годината на получаване на средствата (при авансово плащане)/подаване на заявлението за кандидатстването/годината, която се отчита), който доказва изпълнението на доброволно поетите задължения за хуманно отношение към птиците, които надхвърлят задължителните стандарти по Мярка А, Б и Г (прилага се служебно след проверката на място).

Копията на изискуемите документи се заверяват от кандидата.

11.2. Документите от т.11.1.1. до 11.1.15. вкл., от указанията се представят до 28.02. следваща годината на получаване на средствата (при авансово плащане)/подаване на заявлението за кандидатстването/годината, която се отчита.

12. Контрол и отговорности

12.1. ДФ „Земеделие“ контролира общият размер на изплатените помощи да не надхвърля определения с решение на Управителния съвет на ДФ „Земеделие“ максимален годишен бюджет;

12.2. БАБХ и ДФЗ извършват фактическа проверка по изпълнението на поетите ангажименти (по Мярка А, Б и Г) и наличието на необходимите за това документи и издават контролен лист. Проверката се извършва, когато в животновъдния обект се отглеждат птици.

12.3. Земеделските стопани – птицевъди се ангажират да прилагат мерките, за които е получена помощта за период от най-малко 5 последователни години, считано от датата на първото кандидатстване.

12.3.1. Отчитането по мерките за период от пет последователни години от датата на първото кандидатстване по съответната мярка, не е обвързано с плащане на финансовата помощ за всяка следваща година от страна на ДФЗ;

12.4. Земеделските стопани-птицевъди, доказват пред ДФЗ и БАБХ изпълнението на доброволно поетите задължения за хуманно отношение към птиците, които надхвърлят задължителните стандарти чрез съотносимите документи;

12.5. При нецелево използване на предоставената държавна помощ по схемата, включително и при деклариране на неверни данни, както и при представяне на неистински документи, вземането на Фонда става изискуемо и земеделският стопанин възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.1. При констатиране на по-малък брой животни (допустим за подпомагане на база представени документи и/или констатиран еднократен капацитет на сградите в обекта за един оборот) от заявените при кандидатстването по съответната мярка, за които са получени финансови средства, земеделският стопанин възстановява съответната част от получените средства, ведно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.2. При непредставяне на посочените в указанията за прилагане на схемата документи в срок до 28 февруари на годината, следваща годината на предоставяне на помощта, земеделският стопанин възстановява получените средства за съответната мярка, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.3. При представяне на изискуемите документи в срок, но когато същите не съответстват и не доказват изпълнението на дейностите за доброволно поетите ангажименти за хуманно отношение към птиците, които надвишават съществуващите задължителни стандарти, съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013 година и други приложими задължителни изисквания, установени от националното законодателство, по чл. 5 от Регламент (ЕС) № 73/2009г. и Приложение II към него, земеделският стопанин възстановява получените средства по мярката, ведно със законната лихва от датата на получаването им.

12.5.4. При констатиране на неизпълнение на мерките по схемата в срока по т. 12.3. и т.12.6. от настоящите указания, независимо от неговия характер и времетраенето на извършването му, земеделският стопанин възстановява всички получените средства по мярката, ведно със законната лихва от датата на получаването им.

12.6. Отчитането на заявения брой птици се извършва с представянето на съотносимите документи. Допуска се признаването на процент смъртност върху партидата-до 10% при кокошки-носачки и при родители. Допуска се и признаване на процент отпад при родители, като броят им може да се редуцира и до 15 % при родители. При констатиран по-голям процент, земеделският стопанин възстановява съответната част от получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им. Срокът за отчитането на дейностите по мерките и броят на отгледаните птици е до 28.02. следваща годината на получаване на средствата (*при авансово плащане*)/подаване на заявлението за кандидатстването.

12.7. Контролът по мярка А ще се извършва на база минимум четири лабораторни анализи на фуража (извършени през различни месеци в годината) за доказване на нивото на деоксиниваленол (не повече от 2,5 мг/кг), водене на дневник за отбелязване на температурата в сградата (не по-ниска от 5°C), закупуване и поставяне на репелентни и инсектицидни приспособления за унищожаване на насекоми и на адсорбенти.

12.8. Контролът по мярка Б ще се извършва на база съвместна проверка на място от служители на БАБХ и ДФЗ.

12.9. Контролът по мярка В ще се извършва на база:

- Ветеринорномедицински свидетелства за придвижване на животни за клане;
- Лиценз на превозвача, удостоверяващ, че превозвачът разполага с подходящо за птици транспортно средство;

- Копие от сертификата за превоз на животни за продължителни пътувания или протокол за одобрение на транспортното средство за превоз на животни за кратки пътувания в съответствие с указания капацитет за птици съгласно Регламент 1/2005 г. на Съвета;

- Контролна карта за извършена проверка от официален ветеринарен лекар в клиниката за спазване правилата за хуманно отношение към животните по време на транспорт, съгласно Регламент (ЕО) № 1/2005 г. на Съвета, за всяко конкретно транспортиране (курс) на птиците до клиниката и удостоверяваща броя натоварени птици.

12.10. Контролът по мярка Г ще се извършва на база ежедневно отчитане от страна на бенефициера на нивото на амоняк (NH₃), което се удостоверява чрез запис. Официалните ветеринарни лекари към БАБХ, при извършването на официалния контрол проверяват наличните записи и измерват нивата на NH₃ в деня на проверката. Контролът включва допълнително и представяне на документи (фактури), доказващи закупуването на зеолити (нехимични продукти), както и дневник с отразен период (в дни или месеци) за прилагане.

12.12. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

12.13. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФ "Земеделие" по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

13. Спазване на правилата за държавни помощи

13.1. Помощта съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз;

13.2. Земеделски стопани, които са малки, средни или големи предприятия по смисъла на т. 35 от насоките имат право на помощ по Раздел 1.1.5.2 (Помощ за задължения за хуманно отношение към животните);

13.3. Бенефициери по Раздел 1.1.5.2 Помощ за задължения за хуманно отношение към животните не могат да бъдат бенефициери предприятия в затруднение, съгласно определението в т.35 от същите насоки;

13.4. По смисъла на т. 232 от насоките и чл. 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, помощ ще се изплаща за активни земеделски стопани.

13.5. Съгласно изискванията на параграф 27 от насоките, не се предоставя помощ на предприятие, което не е изпълнило разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, с което помощта се обявява за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар;

13.6. При приложението на помощта ще се прилагат изискванията за стимулиращ ефект съгласно част I, т.3.4 от насоките, като големите предприятия трябва да опишат варианта без подпомагане, така наречения съпоставителен сценарий или алтернативен вариант на проекта или дейността, и да представят документи, в подкрепа на описания от тях в заявлението съпоставителен сценарий;

13.7. По силата на параграф 41 от насоките, схемата за помощ изключва следните неотделими нарушения на законодателството на ЕС:

➤ Задължение седалището на бенефициера да се намира в съответната държава членка или основното му място на установяване да бъде в тази държава членка;

➤ Задължение бенефициерът да използва национално произведени стоки или национални услуги;

➤ Ограничаване на възможността бенефициерите да се възползват от резултатите от научноизследователска, развойна дейност и иновации в други държави членки;

13.8. Държавната помощ е със срок на прилагане след получаване на положително решение на Европейската комисия за съвместимост с правилата в областта на държавните помощи - от датата на решението до 31.12.2022 г. Земеделските стопани се задължават да прилагат мерките в срок от 5 години.

13.9. Във връзка с клаузата за преразглеждане съгласно параграф 724 от Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014-2020 се предвижда нотифицираната схема за държавна помощ да бъде адаптирана в случай на промяна в изискванията на Регламент (ЕС) №

1305/2013, Регламент (ЕС) № 1306/2013 и Регламент (ЕС) № 1307/2013 или при промяна на прилагашите правила, приети от Комисията (т. 1.1.5.2. Помощ за задължения за хуманно отношение към животните от Насоките на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014-2020);

13.10. Не се допуска предоставяне на помощ за транзакционни разходи, възникнали с продължаването на вече поети ангажименти за хуманно отношение към животните (т.238 от Насоките);

13.11. При прилагането на помощта ще бъдат спазвани изискванията на т.67 от Насоките, като няма да бъде включвано подпомагане на оперативни разходи.

13.12. Натрупване на помощ – По силата на параграф 100 от Насоките, помощта с установими допустими разходи може да се натрупва с друга държавна помощ по отношение на едни и същи допустими разходи, които се припокриват отчасти или изцяло, само ако подобно съчетаване не води до надхвърляне на най-високия интензитет или размер на помощта, приложим за този вид помощ съгласно настоящите Насоки.

Помощта, предоставена по силата на схемата за помощ, не се натрупва с помощ от типа de minimis за едни и същи допустими разходи ако това натрупване води до интензитет или размер на помощта, надвишаващ определения в настоящите насоки.

Земеделският стопанин няма право да ползва друго публично финансиране за едни и същи разходи, за които се предоставя подпомагане съгласно схемата. Когато кандидатства за друго публично финансиране, уведомява Държавен фонд „Земеделие“.

Подпомагането по реда на тази схема се прекратява от датата на получаване на друго публично финансиране. Публично финансиране означава както средства от държавния бюджет, така и средства от бюджета на ЕС, независимо от органа, който ги предоставя.

В случай на двойно финансиране, настоящата помощ става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ. За да не бъде допуснато двойно финансиране с публични средства, се осъществява следният контрол: преди първоначалната дата на прилагане на схемата за срока на нотификация 2018-2022 г., от страна на Министерство на земеделието (МЗМ) е изискана официална информация от компетентните дирекции в МЗМ, прилагаша схеми и мерки за подпомагане с публични средства, предвидено ли е финансиране на доброволно поети ангажименти за хуманно отношение към птиците. При кандидатстване за помощта, бенефициерът декларира ползването на друго идентично публично финансиране.

При положение, че е предвидено подобно финансиране, ще бъде направена проверка за всеки получател на помощта.

В случай на двойно финансиране, както и представяне на неистински документи, помощта става изискуема и подлежи на възстановяване, заедно със законната лихва от датата на получаването ѝ.

14. Прозрачност - Към момента се прилагат досега действащите правила за осигуряване на публичност и прозрачност, описани в действащия Закон за държавните помощи, а именно чрез спазване изискванията на чл. 11 и чл. 12 от него.

В тази връзка на уебсайта на МЗМ се поддържа актуален списък на държавните помощи, съдържащ информация за видовете помощи, период на подпомагане, правно основание, цел, форма и интензитет на помощта, както и препращане към официалния уебсайт на Комисията, където са публикувани всички държавни помощи – (обобщена информация, в случаите на помощи освободени от нотификация, или решенията на ЕК относно съвместимостта с правилата за държавни помощи).

На уебсайта на предоставящия орган на държавни помощи в земеделието - Държавен фонд „Земеделие“ (с изключение на помощите под форма на данъчни облекчения, при които предоставящия орган е Националната агенция за приходите) се публикуват указания за прилагане на всички държавни помощи в земеделието, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, минималните помощи и други данни, необходими за наблюдението и прозрачността на държавните помощи.

На сайта на ДФ „Земеделие“ на адрес: <http://www.dfz.bg/bg/darzhavni-pomoshti/-7022014-9-2-/> е публикуван Регистър на предоставените държавни помощи, в съответствие чл. 9, параграф 2, б. "в" и параграф 3 от Регламент (ЕС) № 702/2014 и т. 128, б. "в" и т. 129 от Насоките на ЕС за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014-2020 г.

14.1. При прилагането на помощта ще бъдат спазени изискванията на параграф 128 от насоките относно публикуването на следната информация на общ уебсайт за държавната помощ на национално и регионално ниво:

а) Пълния текст на схемата за помощ и разпоредбите за нейното прилагане или правното основание за индивидуална помощ, или линк към него;

б) Наименованието на органа (органите), предоставящ помощта;

в) Самоличността на индивидуалните бенефициери, формата и размера на помощта, отпусната на всеки бенефициер, датата на предоставяне, вида на предприятието (МСП/голямо предприятие), региона, в който се намира бенефициерът (по NUTS ниво II) и основния стопански сектор, в който бенефициерът упражнява своята дейност (на равнище група по NACE). Това изискване може да бъде отменено по отношение на индивидуалните помощи, които не надхвърлят следните прагове:

- 60 000 EUR за бенефициери в първичното производство на селскостопански продукти.

15. Съответствие с правилата на държавните помощи - Помощта съответства на общите принципи на оценяване по Глава 3, Част 1 от Насоки на Европейския съюз за държавната помощ в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони за периода 2014 — 2020 г.

16. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФ "Земеделие" е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето на помощта.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР: (П.)

БОРИС МИХАЙЛОВ